

Словода Народна Студентски

ОРГАН НО СРБИЈЕ НА БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ И ВЕЛИКИМ ШКОЛАМА

ГОДИНА XII БРОЈ 19

29 МАЈ 1950 ГОД.

ЦЕНА 3 ДИНАРА

ВИШЕ БРИГЕ О БЛАГОВРЕМЕНОЈ РАСПОДЕЛИ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Познато је да наше средње школе оскудевају у наставничком кадру са факултетском spremом и да због тога, с једне стране, трпи настава, а с друге стране, постојећи наставници су претрпани са часовима, што такође иде на штету квалитета рада. Филозофски и Природно-математички факултет, а уз њих и ВПШ, чине велике напоре да што пре створе кадар нових наставника, способних да приме на себе крупне педагошке задатке. Тако је, на пример, на Филозофском факултету у току 1949 и у јануару 1950 године дипломирао укупно 180 студената. Обзиром је питање: да ли је тај кадар благовремено и експедитивно распоређен и да ли је распоред увек био правилан?

Пре свега, треба истаћи да један не безначајан број људи са Филозофског факултета, спекулантно гледа да избегне распоред у средње школе по унутрашњости. То се чини на тај начин, што се у последњим годинама студија студент запосли у некој установи Београда, одуговлачећи са дипломирањем све дотле, док се његов положај не „учврсти“ у дотичној установи тако, да му „не прети опасност“ одласка у унутрашњост. Овако поступају обично људи слабих квалитета, како стручних тако и морално-политичких. Да би се слично спекулисање од кога трпи општа ствар онемогућило, било би неопходно да одговорна министарства издају предузетима и установима наређења да не примају у посао неспрешне студенте без дозволе њихове школе и организације и да се не руководе својим уско-практичним потребама у запошљавању грађана, већ да на тај ствар гледају са становишта ширих интереса планова.

Интересантно је да ректорат Универзитета не поседује поуздане податке о распореду нових наставника, ма да би то било неопходно и природно. По евиденцији ректората (а она је сасвим непотпуна) у 1949/50 добило је распоред 44 дипломирана наставника с Филозофског факултета; још увек чека на распоред 24 (њих је фактички више), а нису отишли на дужност и поред добивене распореда — 13. Према томе, однос оних који су на дужности и оних који још нису ни добили је: 44 према 37. И овај непотпуни податак говори о томе, да надлежни органи Универзитета и министарства не воде довољно обилну бригу о толико потребном кадру. Сви ови који су нераспоредени, без посла су претрпано од јануара 1950, а неки од септембра и јуна 1949 године.

Партиске и оmlадинске организације по факултетима инсистирају на томе да студенти што пре окончају студије, убеђујући их како су хитно потребни у нашим школама. Међутим, када дипломирају, нови наставници чекају на распоред толико, као да су наше средње школе пресавишене, па им је тешко наћи места. Том отежава има више разлога. Административна служба у надлежним министарствима која дају распоред често је главни кочишар. Једна другарица је, на пример, чекала на потпис начелника у секретаријату Председништва Владе Србије месец и по дана (не због начелника, већ због дактилографа који „немају времена“ да откуцају акт). Један друг је из сличних разлога чекао четири месеца. Таквих примера могло би се доста навести и није чудо да међу дипломиранима влада уверење да се треба „на дрзак и безобзиран начин“ изборити за распоред и да, ако се жели без пуно оклевања отићи на дужност, треба водити жестоку борбу са њим административним службеницима у секретаријату Председништва владе НР Србије, Министарству просвете итд.

Обилна кочишница је и неправилно добијање распореда. Због неуредне везе између школских органа и министарства, министарства нису увек тачно обавештена о квалитетима и жељама, а особито о брачном стању дипломираних људи, те се деси да удата другарица добија тамо распоред где јој није друг, па онда долази до исправки које одуговлаче читаву ствар. Или на пример: Министарство просвете уместо да да конкретан упут за „ту и ту“ гимназију, оно шаље у област, па се тек у области, одлучује о коначном распореду. Било би и потребно и могуће да Министарство има тачну и прецизну евиденцију о стању кадрова у средњим школама и да према томе стању врши ефикаснију расподелу. Тада се не би дешавало да романиста предаје географију (са којом није имао везе у току студија), да етнолог предаје историју или граматичку итд. (а таквих конкретних примера може се још навести). Ево само још два. Један друг, који је са врло добрим успехом дипломирао на историји, додељен је Комитету за кинематографију. Када му тамо нису могли наћи посла, ре-

кли су му да „ако има фантазије, нека пише историске сценарије“, а једна другарица са романске групе предаје ништа мање него математику и физику. А ми се још питамо: зашто нам људи из средњих школа долазе са slabим знањем из математике?

Најтеже стоји ствар са новим наставницима који су додељени Министарству просвете НР Србије. Остале републике знатно брже распоређују свој кадар, док у Србији распоред треба чекати до септембра, без обзира када се дипломира. Тако се сада дешава да другови који су дипломирали у јануару имају да чекају читавих седам до осам месеци, тј. до почетка идуће школске године. Ти другови долазе на факултет и постављају питање: да ради и од чега да живе? Предузећа неће да их приме само на неколико месеци, а не би било поштено да се на дужи времена запосле у административној служби и тиме одрекну свога наставничког позива. Зато се питамо: шта да раде ти људи? Неки од њих немају потрошачке карте, јер важе као незапослени. Министарство просвете им одговара: буџет је планиран за школску 1949/50 годину и до наредне 1950/51 године не може се добити распоред, јер нема новаца, а уз то је и близу крај школске године. Истовремено Македонија, БиХ и други врше сависни нормалан распоред, јер су, вероватно, еластичније поставили свој буџет и предвидели (а то је морало учинити и Министарство просвете Србије) прилив нових кадрова у току школске године. Излази да је „крив буџет“, а у ствари, криви су они другови који се у кадровска питања нису довољно дубоко унели.

Уз постојећу хитну потребу за кадром у средњим школама и надлежни органи треба да буду свеснији у задовољавању те потребе.

Цраган Недељковић

Пред јунске испите

Очекују се добри резултати

Крајем овог месеца завршена је настава на свим факултетима, високим школама, академијама Универзитета и на факултетима Великих школа, а завршена се и пријављивање испита. По броју досадашњих пријава може се закључити да ће ови испити наћи исцрпљивање. Тако је на Техничкој великој школи 5.188 редовних и ванредних студената пријавило 21.334 испита, док је прошле школске године (са заосталим испитима) било пријављено 26.027 испита. Према досадашњим резултатима, број пријављених испита на Филозофском факултету је 6.383, док је прошле године — (такође са заосталим испитима) износило само 4.522. Даље је на Економском факултету пријављено 8.380 испита, на Ветеринарском 4.012. Готово на свим факултетима — а нарочито на

онима Техничке велике школе и на одсецима Филозофског факултета — очекују се много бољи успеси него лани. Из овог треба извући неке године Медициноског факултета МВШ не — и по броју пријава и по интензитету спремања испита — могу очекивати лошији резултати.

Ови испити биће, пре свега, још једна одена индивидуалног рада студената, а онда и успеха који је читав факултет постигао у повећању квалитета студија. Сем тога они ће показати како је где схваћен Правилник о режиму студија и како је објашњен.

На почетку испита треба обратити пажњу на две лоше појаве — које су досад биле редован пратилец свих испитних рокова. У првом реду на тежидејњу за одустајањем од пријављених

Медицински факултет

50% студената IV године у опасности да понавља

Доследно спровођење Уредбе о режиму студија на Медицинском факултету у великој мери је омогућило нормализоване наставе и практичног рада, а онемогућило појаву да један део студената дође и до V године без положеног испита из II и III године, чиме се рок студија продужавао на шест и седам година. Објављивањем Уредбе, после јануарско-февруарског испитног рока понављало је 500, а изгубило право на даље школовање око 80 студената.

Међутим, ситуација на садашњој IV години показује да добар део студената није извукао поуку из ових примера и да под изговором „лобљивања“ квалитета учења раде супротно одлукама III пленума ЦК КПЈ, одуговлачећи са полагањем испита.

Од 830 студената IV године, свега 61 је положио овај испит у јануарско-февруарском испитном року када се стекло право на његово полагање. За јунски рок је досада предато 270 пријава. То значи да се око 500 студената оријентисало на задњи септембарски рок. На овој години 300 студената има заостале испите из III године, које ће полагати у јуну, а то значи да ови студенти, уколико већ нису припремали патологију, временски неће стићи да припреме испит за септембар. Око 200 студената нема одвежбаних по два или више препарата, без којих не би могли да полагају испит. Иако су вежбе изгубљене углавном кривцом студената, наставници и асистенти Патолошког института решише тај проблем надокнађивања вежби до почетка испита. Због свега тога 50% студената IV године је „угрожено“ тј. има изгледа да ће понављати годину у септембру.

Партиски комитет Медицинске велике школе је ово учио још при анализи јануарско-февруарског испитног рока и благовремено указао организацији IV године на овакву ситуацију. Партиска организација је примили указивање Комитета и већина чланова Партије озбиљно припрема за испит, али се не може рећи да је оваква линија усвојена у читавој организацији Народне омладине, где је баш највећи број студената који су „угрожени“. То се бар може оценити из чињенице да се скоро 200 студената, који немају заостале испите, није пријавило за полагање у јунском року, иако је већина њих свечано дала обавезу на састанцима актива На-

родне омладине да ће испит полагати. Неки „угрожени студенти“ сматрају да се услед овакве ситуације после септембра неће стриктно спровести Уредба „Јер је у питању план кадрова“. Уместо да солидније и озбиљније припремају испит они шире свој деморализаторски став на остале другове. Чак и у партиској организацији има појединачна која заступају овако мишљење, сматрајући да ће тиме утицати на школске власти да одустану од последног спровођења Уредбе.

Ови студенти треба да знају да се план кадрова на испуњава тиме што ће на списку бити 400 студената више који, уствари, имају заостале испите из једне или две годи-

ИЗ САДРЖАЈА:

Прва страна

Више бриге о благовременој расподели дипломираних студената
Телеграм другу Титу
Пред јунске испите

Друга страна

„О карактеру Првог српског устанка“
Млади писци не избегавају него траже критику и дискусију
Уз питања о Марковом и Енгелсовом схватању победе продетерске револуције у једној земљи

Трећа страна

Дрвета изложба УЛУС-а
Двоброј часописа „Младост“

Четврта страна

Студенти Београдског универзитета у Ослободилачком рату
Спорт: Атлетичари „Црвене звезде“ пред сезону
Народна тежика: Нова друштва и клубови

ОБЕЗБЕДИТЕ СЕ ОД
„ДЕТОНАР МАРКОВИЋ“
БЕОГРАД

Маршалу Југославије
ЈОСИПУ БРОЗУ ТИТУ

БЕОГРАД

Поводом твог 58-ог рођендана Народна омладина Београдског универзитета шаље ти своје топле омладинске поздраве и жели да нам још дуго и дуго живиш на срећу и понос наше социјалистичке домовине.

Твој рођендан прослављамо у јеку припрема за испите и у борби за што брже и боље оспособљавање висококвалификованих стручњака, толико потребних нашој социјалистичкој изградњи. —

И овом приликом заветујемо ти се да ћемо те неустрашиво следити на нашем великом путу борбе за истину, равноправне односе међу народима, за победу марксистичко-лењинистичке мисли.

ЖИВЕО НАМ ДУГО НАШ ВОЉЕНИ УЧИТЕЉУ!

25 маја 1950 године УНИВЕРЗИТЕТСКИ КОМИТЕТ
Београд НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ

ИЗВИ

ВРЛО ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ СА ПРВИХ ИСПИТА

Прошле године сви испити полагани су у првом јунском испитном року — а то је и овогодишња обавеза студената Новинарске и дипломатске високе школе. Обавеза је већа него у прошлој школској години, пошто студенти II године у јунском року добијају право на полагање седам испита (три даља полагања у јануару 1951 године).

Већ на самом почетку ове школске године са учењем се започело озбиљно. На честим састанцима партиске организације, претресале су се разне форме учења, давале су обавезе, а најбоље студенти износили су свој систем рада на књизи и тако преносили своја искуства на остале студенте. Похађање предавања је углавном обавезно за све предмете, а у првом реду за језике. Прва проба рада и стеченог знања студената били су колоквијуми у фебруару месецу.

У току маја полагани су први испити из француског и енглеског (неке групе). Први резултати испита који се одликују строгим критеријумом врло су добри. Француски језик полагало је 59 студената. Од тога броја деветорица нису задовољила, а остали су положили са просечном оценом 7,96. Енглески језик је досада полагала група професора Петичког (28 студената). Двадесет седам их је положило са просечном оценом 8,6, а један је пао.

Б. С.

Е. О.

Студенти технологије на практичним вежбама

ПРОТЕСТ ПРОТИВ НАЈНОВИЈИХ ЗЛОЧИНА ЧЕХОСЛОВАЧКИХ ИНФОРМАЦИОНИХ БИРООВАЦА

Информбировацка кампања против наше земље поприма у задње време нечуване размере. Злочини чехословачке власти и полиције против наших грађана и дипломатских претставника, убиство југословенског патриоте Д. Димитријевића, претседника НФ Југословена у Чехословачкој, мучење и малтретирање наших грађана у чехословачким затворима, показују да послушне слуге Москве у Чехословачкој не презају ни пред таквим методама, који су у историји међународних односа једино били својствени гестаповско-фашистичким злочинцима.

Овакви поступци наишли су на огорчени протест свих наших грађана. Придржујући се расположењу целог нашег народа, студенти Београдског универзитета и великих школа на протестним митинзима, који су већ одржани на многим факултетима, оштро осуђују овакве поступке према нашим грађанима ван наше земље.

„Злочиначко уморство друга Димитрија Димитријевића — говори се у телеграму студената НДВШ другу Кардељу — као и слични терористички поступци чехословачких власти, срачунати су на то да се грубом силом постигне оно што се није могло постићи лажном клеветничком кампањом против наше земље. Ти нечувени терористички методи имају за циљ да застраше наше и чехословачке трудбенике и да на тај начин угуше отпор чехословачког демократског народа према информбировацком руководству и чехословачкој полицији.

Док чехословачки информбировацки, као и њихови наредбодавци, на пуну уста говоре о миру и изградњи социјализма, о борби против хладног рата, дотле се на пракси служе оваквим терористичким методама према грађанима једне слободне независне социјалистичке земље, чија се једина „кривица“ састоји у томе што су остали верни својој социјалистичкој домовини и својим принципима.“

Сви ови неморални и варварски поступци, непознати досада међу културним народима, потпуно су у складу са подлим намерама информбировацких аранжера из Москве, који у земљама под својом доминацијом налазе потребан број агената за извршавање својих гнусних планова.

„Свесни смо да су ово дела људи који су изгубили свако морално својство и постали послушни пиони у рукама московских наредбодавца. Наше народе и све наше радне људе ови поступци чехословачких информбироваца ни мало не изненађују, не збуњују, они их само испуњују презрењем. Ово је доказ докле морају да се спуге људи без савести и достојанства“ — кажу у телеграму ЦК КПЈ студентске групе за југословенску књижевност Филозофског факултета.

У телеграму упућеном Председништву Владе и другу Титу, студенти III године Пољопривредног факултета пишу:

„Ми знамо да овакви поступци информбировацких агената у Чехословачкој нису одраз расположења братског чехословачког народа, који и даље gaji братску љубав према нашим народима. Исто тако то неће и не може поколебати нашу љубав према чехословачком народу.“

Испуњени смо дивљењем и одушевљењем према државу наших патриота у Чехословачкој, који су радије преслили смрт него што би пристали на издају своје социјалистичке домовине. Херојско и непоколебљиво држање наших грађана у информбировацким земљама говори о чврстој уверенисти наших грађана у победу борбе коју води наша Партија. То је доказ да је истина и правда јача од свега и да истина о нашој социјалистичкој земљи упорно себи кричи пут.“

Појачани притисак на наше дипломатске претставнике у информбировацким земљама неће успети, као што је то замисљено, да одговорност за овакве немилоробиве поступке пребаце на Југославију, како би се дипломатски односи са нашем земљом и фактички укинули. Примерно држање наших дипломатских претставника у оваквој тешкој ситуацији поздрављају сви наши радни људи.

„Ми, студенти — кажу у телеграму Влади ФНРЈ студенти IV године шумарства — са дивљењем и поносом гледамо на наше претставнике у информбировацким земљама, који верно и часно бране интересе своје социјалистичке домовине.“

Студенти Географског одсека Природно-математичког факултета у телеграму другу Кардељу између осталог пишу:

„Најенергичније протестујемо и захтевамо да ови дивљашки и нечувански методи над нашим грађанима престану. Знамо да ће историја позвати једнога дана аранжере ових злочина на одговорност, да ће историја бити праведни судија за оне који већ две године дижу паклену галаму против наше слободне социјалистичке домовине, тежећи да је претворе у своју губернију. Никада се наш народ није плашио претње, застрашвања и тежкоћа.“

Ни ова најновија зверства чехословачких власти неће поколебати ниједног нашег грађанина, како у земљи тако и у иностранству. Овакви поступци изазивају код наших људи само још већа огорчења и почачану упорност у великој борби, уживајући сваки даном све више подршку целог напредног чехословачког народа.

